

De Commissie Toekomst Accountancysector
Digitaal verzonden

Datum : 22 april 2019
Kenmerk : NOREA / AB2019-34
Betreft : Reactie NOREA t.b.v. online loket Commissie Toekomst Accountancysector

Geachte leden van de Commissie Toekomst Accountancysector,

Als beroepsorganisatie van IT-auditors, waarin de op (post-)masterniveau opgeleide IT-auditors met tenminste 3 jaar werkervaring verenigd zijn, reageren wij graag op uw uitnodiging om inbreng te leveren voor het onderzoek van de commissie.

Wij herkennen zowel de huidige ontwikkelingen rondom het accountantsberoep als de stappen gemaakt door de NBA de afgelopen vijf jaar. Wij zien de instelling van de CTA dan ook als een kans om te komen tot een verdere versterking van de toegevoegde waarde van het audit-beroep in de volle breedte.

Wij hebben onze reactie samengevat in drie punten:

- 1 Structuurveranderingen voor de accountant kunnen ook consequenties hebben voor de experts waarmee hij samenwerkt.
- 2 Voor kwaliteitsverbetering is innovatie nodig en deze innovatie komt mede van buiten de accountancy: structuuroplossingen zouden de verbetering van kwaliteit moeten bevorderen respectievelijk ze mogen geen blokkades opwerpen voor verbetering kwaliteit.
- 3 In de opleidingen tot accountant en in de permanente educatie zouden digitalisering en IT sterker opgenomen mogen zijn.

1 Structuurveranderingen voor de accountant kunnen ook consequenties hebben voor de experts waarmee hij samenwerkt

In de discussies die gevoerd worden over structuur zien wij dat de term accountant wordt gebruikt, daarmee de indruk wekkend dat dit een helder gedefinieerd persoon of organisatie is. Echter dit is –denken wij– een te ééndimensionaal beeld: de accountant van

thans maakt in zijn/haar werkzaamheden gebruik van experts, zoals actuarissen, IT auditors, waarderingsdeskundigen, fraude onderzoekers etc. Ook de NBA onderkent dit zoals bijvoorbeeld in haar toekomstvisie *NBA–Bestuursvisie op beroep en beroepsorganisatie*: “Het belang van de regiefunctie van de controlerende accountant neemt hiermee toe en vereist samenwerking met andere specialisten”¹.

Wij onderschrijven dit standpunt en zien deze ontwikkeling ook in de praktijk zich verder ontwikkelen. IT wordt een steeds belangrijker onderdeel van het onderzoek naar de betrouwbaarheid van informatie. Hiermee vormt IT audit en de werkzaamheden door IT auditors een steeds belangrijker onderdeel van de werkzaamheden van de accountant², werkzaamheden waarvoor hij of zij IT auditors inzet.

Maar mogelijke veranderingen in de structuur van de accountancy zullen daardoor ook consequenties hebben voor de (verhouding met de) experts/specialisten waarmee de accountant samenwerkt. En wij denken dat deze consequenties uit oogpunt van zorgvuldigheid én uit oogpunt van het versterken van de controlerende functie van accountants ook in de beschouwingen betrokken dienen te worden.

Als een van de betrokken specialisten zouden wij graag met u hierover verder van gedachten willen wisselen.

2 Voor kwaliteitsverbetering is innovatie nodig en deze innovatie komt mede van buiten de accountancy: structuuroplossingen zouden de verbetering van kwaliteit moeten bevorderen respectievelijk ze mogen geen blokkades opwerpen voor verbetering kwaliteit

In de eerdergenoemde beleidsnota van de NBA wordt aangegeven dat informatie op steeds meer geautomatiseerde wijze tot stand komt en dat het belangrijker wordt onder de motorkap te kijken: *De toenemende toegankelijkheid van informatie en de relatieve vanzelfsprekendheid die uitgaat van digitale technologie werkt blind vertrouwen in de hand. In de geautomatiseerde gegevensverwerking wordt bijvoorbeeld steeds meer gebruik gemaakt van voor de buitenwereld ondoorgroefde algoritmes (beslisregels). Het leidt tot meer behoefte aan zekerheid bij de inrichting van de informatieprocessen: wat gebeurt er “onder de motorkap”?*³

¹ NBA Bestuursvisie op beroep en beroepsorganisatie, pagina 23.

² Wij delen dan ook niet de mening van de AFM, die in haar rapport *Verkenning: Kwetsbaarheden in de structuur van de accountancysector* IT-audit positioneert als non-audit diensten (NAS) [tabel 3.3, pagina 30].

³ NBA Bestuursvisie op beroep en beroepsorganisatie, pagina 23.

Voor deze en andere innovaties, welke –zonder structuurwijzigingen– de kwaliteit van de accountantscontrole in de pas laten lopen met de (technologische) ontwikkelingen bij de bedrijven, is externe expertise essentieel. Ook hier past –denken wij– niet een ééndimensionaal begrip van de accountant. Hij of zij kan dit niet alleen. Voor innovatie is kruisbestuiving met andere expertises een noodzakelijkheid. Doorredenerend betekent dit dat de structuur(oplossingen) het verhogen van de kwaliteit zou moeten bevorderen respectievelijk niet mag verhinderen en/of hiervoor blokkades mag opwerpen, waardoor de kwaliteit die de accountant levert, niet meer in de pas loopt met de ontwikkelingen bij bedrijven, in de technologie etc.

Als NOREA willen wij graag samenwerken aan deze innovatie, maar mogelijke veranderingen in structuur moeten dit wel kunnen faciliteren.

3 In de opleidingen tot accountant en in de permante educatie zouden digitalisering en IT sterker opgenomen mogen zijn

Zoals hiervoor aangegeven digitaliseert de samenleving in een hoog tempo en hierin is IT een essentieel bedrijfsmiddel geworden.

Generieke kennis van digitalisering en IT verhogen de toegevoegde waarde van de accountant: hij of zij kan zijn controle effectief (met kennis van de organisatie en de IT gericht op de juiste risico's) en efficiënt (bijvoorbeeld door inzet van data-analyse) uitvoeren. Zeker kan hij of zij hierbij experts/specialisten inzetten, maar ook voor de “regiefunctie” is kennis van deze onderwerpen, en –gezien de dynamiek– bijhouden van deze kennis, noodzakelijk. Wij zien stappen bij de opleidingen en in de permanente educatie op dit terrein, en dit zou wat ons betreft verder versterkt en doorgezet mogen worden.

Indien gewenst lichten wij onze punten gaarne toe.

Met vriendelijke groet,

Jeroen Biekart RE,

Voorzitter van het bestuur van de Nederlandse Orde van Register EDP-auditors

